

ČETVRTA KATEHEZA

Djeca – majčinstvo u svagdašnjici

Glavni cilj: Prikazati majčinstvo kao dinamičan proces u kojem valja iskoristiti prigode za izražavanje ljubavi kako bi djeca oblikovala lijepa sjećanja na djetinjstvo.

Podciljevi:

- Prepoznati svoju svagdašnjicu kao prigodu za napredovanja na putu svetosti po malim stvarima, vježbajući se u strpljenju.
 - Zauzeti se za aktivnu posvećenost i prisutnost u životu svoje djece, imajući na umu važnost redovitog blagoslivljanja, zagovaranja i molitve za njih.
-

UVODNA MOLITVA

Majčinstvo je ljepota – divi joj se.

Majčinstvo je prilika – prihvati je.

Majčinstvo je san – pretvori ga u stvarnost.

Majčinstvo je izazov – suoči se s njime.

Majčinstvo je obaveza – ispuni je.

Majčinstvo je igra – igraj je.

Majčinstvo je dragocjeno – pazi na nj.

Majčinstvo je bogatstvo – čuvaj ga.

Majčinstvo je ljubav – uživaj u njoj.

Majčinstvo je tajna – spoznaj je.

Majčinstvo je obećanje – ispuni ga.

Majčinstvo je tuga – nadvladaj je.

Majčinstvo je himna – zapjevaj je.

Majčinstvo je borba – prihvati je.

Majčinstvo može biti tragedija – suprotstavi se.

Majčinstvo je pustolovina – ne bježi od nje.

Majčinstvo je sreća – zasluzi je.

Majčinstvo je život – brani ga.

Sveta Majko Terezijo iz Kalkute,
moli za nas majke.

Sveta Majka Terezija iz Kalkute je za Svjetski dan života 1996. godine sastavila meditaciju *Život je*. Nastavno na prethodnu katehezu u kojoj smo razmatrali savez žene i života kao preduvjet majčinstva, za potrebe ove kateheze riječ *život* zamijenjena je riječju *majčinstvo* kako bismo meditirali nad življnjem poslanja majčinstva u svagdašnjici. Majčinstvo se živi, ostvaruje, konkretizira u odnosu s djetetom u nebrojenim nijansama. Majčinsko poslanje donosi neslućene mogućnosti, traži brojne žrtve, ali i rađa nove potencijale. Poslanje je to koje izgrađuje i u kojem se izgrađuje, u kojem se raste, koje mijenja i u kojem se mijenja. U cilju ispunjavanja poslanja u konkretnosti svagdašnjice, majka u Bogu treba pronalaziti izvor snage u zahvalnosti i radosti povjeravajući mu strahove, brige i bojazni oko podizanja djece. U zajedništvu sa suprugom, užom i širom obitelji, razmjenjujući iskustva i s drugim majkama, majčinstvo u svakidašnjici biva ohrabreno, obogaćujuće, upotpunjeno i ljepše. Nastavak promišljanja sadržan je u svjedočanstvu majke koja retrospektivno sagledava svoje majčinstvo.

MOTIVACIJA

*Kad bih ponovno mogla odgajati svoje dijete,
više bih bojala prstima, a manje upirala prstom.
Manje bih ga ispravljala, a više s njim veze uspostavljala.
Skinula bih pogled sa sata, a više bacala pogled na njega.
Pobrinula bih se da manje znam, a da mi više bude stalo.
Išla bih na više izleta i puštala više zmajeva.
Prestala bih izigravati ozbiljnost i ozbiljno bih se igrala.
Trčala bih kroz više polja i gledala u više zvijezda.
Više bih ga grlila, a manje vukla.
Rjeđe bih bila stroga, a puno bih mu više toga priznavala.
Prvo bih mu gradila samopouzdanje, a kasnije kuću.
Manje bih ga poučavala ljubavi prema moći, a više o moći ljubavi.*

Diane Loomas

RAZMISLI

- Koje misli i osjećaje u tebi budi ovaj tekst? Je li ga lakše čitati onim majkama koje imaju mlađu ili onima koje imaju stariju djecu? Obrazloži svoj odgovor.
- Koja vlastita iskustva i djelovanja bi izdvojila kao pozitivna i poticajna za rast i razvoj svojoj djeci, a što držiš da je potrebno poboljšati? Kako su ta iskustva i djelovanja utjecala na izgradnju tvojeg majčinskog identiteta?

Što kaže Sveti pismo?

Kad se skupio silan svijet te iz svakoga grada nagrnuše k njemu, prozbori u prisopodobi:

»Iziđe sijač sjati sjeme. Dok je sijao, jedno pade uz put, bî pogaženo i ptice ga nebeske pozobaše. Drugo pade na kamen i, tek što je izniklo, osuši se jer ne imaše vlage. Drugo opet pade među trnje i trnje ga preraste i uguši. Drugo napokon pade u dobru zemlju, nikne i urodi stostrukim plodom.« Rekavši to, povika: »Tko ima uši da čuje, neka čuje!«

Upitaše ga učenici kakva bi to bila prisopodoba. A on im reče: »Vama je dano znati otajstva kraljevstva Božjega, a ostalima u prisopodobama – da gledajući ne vide i slušajući ne razumiju.«

»A ovo je prisopodoba: Sjeme je Riječ Božja. Oni uz put slušatelji su. Zatim dolazi đavao i odnosi Riječ iz srca njihova da ne bi povjerivali i spasili se. A na kamenu – to su oni koji kad čuju, s radošću prime Riječ, ali korijena nemaju: ti neko vrijeme vjeruju, a u vrijeme kušnje otpadnu. A što pade u trnje – to su oni koji poslušaju, ali poneseni brigama, bogatstvom i nasladama života, uguše se i ne dorode roda. Ono pak u dobroj zemlji – to su oni koji u plemenitu i dobru srcu slušaju Riječ, zadrže je i donose rod u ustrajnosti.« (Lk 8,4-15)

Kad čitamo Bibliju ili sudjelujemo na svetoj misi riječ Božja biva posijana u našim srcima, ali da bi ona rasla u nama i donosila plodove, naša srca moramo učiniti dobrom i podatnom zemljom kako se to navodi u prisopodobi. Kao što sijač s ustrajnošću i strpljenjem sije sjeme, tako i mi trebamo očuvati sjeme riječi Božje u našem srcu s ustrajnošću i strpljenjem. Ako u tomu uspijemo, ono uistinu rađa mnogim plodovima, pa i stostrukim.

Bog je ženama po poslanju majčinstva dao veliko povjerenje povjeravajući joj skrb oko rasta i razvoja djece. Po daru razuma, ali i slobode, učinio ju je svojom sugovornicom i sustvarateljicom. Ta stvaralačka moć, koju od Boga posjeduje, na najbolji se način ostvaruje kada surađuje s njegovom Riječju, koju on strpljivo sije u njezino srce. Majke su pozvane imati vremena, pozornosti, ljubavi prema Riječi, prihvatići je s radošću, čuvati je i oploditi u svojemu konkretnom životu. Majka je stvorena da ide i da rod donosi. Donoseći rod ona sve dublje spoznaje Boga i sve potpunije živi život. Majka treba učiniti sve što je u njezinoj moći da ne dopusti Neprijatelju čovjeka da joj odnosi riječ iz srca ili da u vrijeme kušnji otpadne od nje, ili da joj brige, bogatstvo i naslade života uguše riječ pa da ona u njoj ostane besplodna. U toj borbi upravo riječ Božja jest mač kojom se majka bori u tom duhovnom boju.

Nadalje, majke su pozvane biti poput sijača, a sjeme koje siju jest ljubav. Jamstvo da će sjeme rasti jest sâm Bog koji je ljubav, zato riječi i čini ljubavi poput sjemena u sebi imaju veliku moć. Bez obzira na tlo, majke su pozvane nemetljivo i ustrajno sijati. Kao što sijač ne vidi odmah plod svojega rada nego se pouzda da će sjeme prokljati, tako je i s majčinskom ljubavlju u kojoj svagdašnje male stvari mogu izgledati beznačajne. Ljubav, nježnost i briga majke oblikuju srce djeteta, ne na spektakularan način i odjednom, nego polagano i postupno kako bi u svoje vrijeme donijele plod – odgovornog čovjeka koji ljubi Boga, čovjeka i samoga sebe, te sa zahvalnošću skrbi o svemu stvorenome.

Što kaže Crkva?

- *Isus potvrđuje značenje materinstva u tjelesnom smislu, ali upozorava na njegovo još dublje značenje koje je u vezi s poretkom Duha: Ono je znak Saveza s Bogom, koji je »Duh« (usp. Iv 4,24). To napose vrijedi za materinstvo Majke Božje. Ali ni materinstvo svake druge žene, u svjetlu Evanđelja, nije samo »u mesu i krvi«. U njemu se odražava unutarnje »slušanje riječi živog Boga« i spremnost za »držanje« tih riječi, »rijeci vječnog života« (usp. Iv 6,68). (Mulieris Dignitatem, 19)*
- *U osobnom i etičkom smislu materinstvo očituje značajnu kreativnost žene o kojoj najviše ovise ljudsko biće novog čovjeka. (Mulieris Dignitatem, 23)*
- *Majka koja štiti dijete svojom nježnošću i svojim suošćanjem pomaže mu stvoriti povjerenje kako bi doživjelo da je svijet dobro i ugodno mjesto. To mu omogućuje rasti u samopouzdanju i razviti samopoštovanju koje jača sposobnost bliskosti i empatije. (Amoris laetitia, 175)*
- Valja sagledati i dimenziju »mučeništva majke« koju je papa Franjo spomenuo u katehezi posvećenoj majkama tijekom opće audijencije 7. siječnja 2015. godine. Podsjetio je tada na riječi nadbiskupa Oscara Arnulfa Romera: »Dati život ne znači samo biti ubijen; dati život, imati duh mučeništva, znači davati u ispunjavanju svojih obaveza, u tišini, u molitvi, u časnom izvršavanju dužnosti; u onoj tišini svakodnevnog života; davati život malo po malo. Da, kao što je daje majka, koja bez straha s jednostavnošću mučeništva majke začinje dijete u svojoj utrobi, donosi ga na svijet, doji ga, pomaže mu u rastu i pazi na njega s ljubavlju. To znači dati život. To je mučeništvo.«

Što kaže znanost?

- U istraživanju provedenom na uzorku majki iz 11 zemalja, ustanovljeno je da su 1965. godine majke u prosjeku dnevno provodile 54 minute u aktivnostima skrbi o djetetu, a 2012. to se vrijeme gotovo udvostručilo na 104 minute dnevno, s tim da su prednjačile žene više razine obrazovanja. Istraživači su zaključili da je vrijeme koje roditelji provedu s djetetom od kritične važnosti za spoznaju, ponašanje i akademski uspjeh. (Dotti Sani i Treas, 2016.)
- U jednom izraelskom istraživanju pokazano je da je razina majčine sreće statistički značajno u pozitivnom odnosu s kognitivno-izvršnim funkcijama (pažnja, radna memorija, inhibicija i planiranje) djece s Downovim sindromom, kao i s njihovom sposobnošću prepoznavanja osjećaja putem izraza lica. (Malmir et al., 2015.)
- Istraživanje provedeno na Sveučilištu Missouri u SAD-u na uzorku od 2000 žena, pokazalo je da adolescenti pozitivnije gledaju na svoje majke ako su tijekom djetinjstva podupirale njihovu potrebu za autonomijom, odnosno bile manje sklone pretjeranoj kontroli. (Ispa et al., 2015.)

Što kažu muškarci/očevi?

Odgovarajući na pitanjâ: *Što za mene znači kada moja supruga predano živi majčinstvo u našoj obiteljskoj svagdašnjici? i Kako se pritom osjećam?*, muževi/očevi su napisali sljedeće.

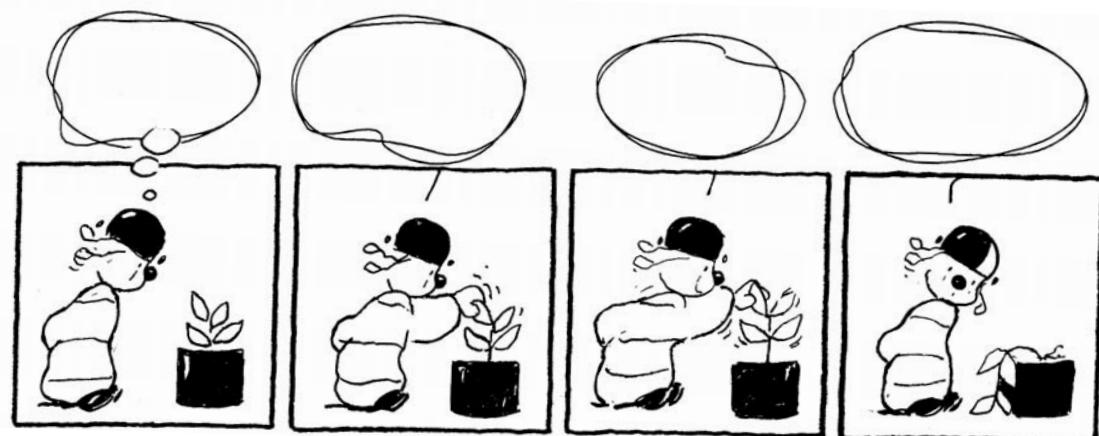
- »Kad moja supruga predano živi majčinstvo u našoj obiteljskoj svakidašnjici, to mi dodatno pruža osjećaj sigurnosti i zadovoljstva, jer znam da su naša djeca u sigurnim i dobrim rukama, da im ne fali ni ljubavi ni smijeha, da će biti siti, čisti i zadovoljni, imati se kome obratiti, a tada sam i ja više nego zadovoljan i ispunjen.«

- »Kada je gledam s koliko žara i ljubavi predano provodi svoje majčinstvo katkad pomislim da pretjeruje, ali prihvaćam je takvu jer držim da je to dar od Boga. S druge strane gledano, drag mi je da se u potpunosti posvećuje djeci i obitelji jer tako čini i sebe i nas kao obitelj sretnima. Osjećam se pritom radosno, voljeno i sretno.«
- »Blagoslov je živjeti s osobom kojoj su oni s kojima živi, u svim životnim okolnostima, važniji od nje same. Moja djeca i ja nastojimo da i mi njoj, koliko god uzmognemo, budemo blagoslov.«

RASPRAVA

Nakon podjele u skupine, odredite glasnogovornicu skupine i na tragu dosadašnjega sadržaja kateheze zajednički riješite dva predviđena zadatka.

Zadatak A: Domisliti i upisati tekst stripa (najviše pet riječi za svaki oblačić) te ustvrditi poruku, odnosno ključne riječi, koja proizlazi iz teksta;

Izvor: Walter Kostner / www.gibidoppiaw.net

Zadatak B: Domisliti i upisati završni odgovor u vicu te odrediti na što ponuđeni odgovor upućuje, odnosno koje se ključne riječi mogu vezati uz taj odgovor.

Učiteljica upita Ivicu:

»Ivice, kako će mama podijeliti pet krumpira na sedmero djece?«

Ivica odgovori: _____

Nakon što glasnogovornici skupina pred svima iznesu uratke skupina, uključi se u raspravu.

POTICAJI

Na crtovlje napiši na što te potaknuo sadržaj kateheze i s time povezana rasprava u kontekstu:

1. vlastita duhovna rasta;

2. onoga što možeš učiniti u svojoj obitelji kao »kućnoj crkvi«;

3. onoga što možeš učiniti izvan svoje obitelji, u Crkvi i društvu.

ZAKLJUČNA MOLITVA

Izmoliti zajedno **Molitvu majke** ili sljedeću molitvu:

Gospodine, molimo te:

*za sve majke koje dan za danom
daruju život u službi svoje djece,
i smireno podnose izazove svakodnevice,
da u Tebi pronalaze podršku i snagu
da tako čine i u trenutcima umora i poteškoća.*

Gospodine, usliši nas.

Gospodine, molimo te:

*za sve roditelje koji, rastrojeni od mnogih obveza,
riskiraju da zaborave da se ne odgaja riječima
nego primjerom i dosljednošću,
te da pronađu hrabrost življenja u svjetlu*

Marijina primjera.

Gospodine, usliši nas.

Gospodine, molimo te:

za svu djecu.

Daruj im radost i sigurnost

putem majčinske i očinske

ljubavi i potpore

kako bi cijelovito rasli i razvijali se.

Gospodine, usliši nas.

Slava Ocu...